

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 1 април 2022 г.
(OR. en)

7808/22
ADD 4

Междуетноститутуционално досие:
2022/0092(COD)

CONSOM 78
MI 246
COMPET 203
ENER 118
ENV 313
SUSTDEV 75
DIGIT 73
CODEC 421
IA 36

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	31 март 2022 г.
До:	Г-н Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	SWD(2022) 86 final
Относно:	РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, придружаващ Предложение за ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за изменение на директиви 2005/29/ЕО и 2011/83/ЕС по отношение на предоставянето на повече права на потребителите в контекста на екологичния преход чрез по-добра защита срещу нелоялни практики и по-добро информирание

Приложено се изпраща на делегациите документ SWD(2022) 86 final.

Приложение: SWD(2022) 86 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 30.3.2022 г.
SWD(2022) 86 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА
РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО,

придружаващ

**Предложение за ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА
СЪВЕТА**

**за изменение на директиви 2005/29/ЕО и 2011/83/ЕС по отношение на
предоставянето на повече права на потребителите в контекста на екологичния
преход чрез по-добра защита срещу нелоялни практики и по-добро информиране**

{COM(2022) 143 final} - {SEC(2022) 166 final} - {SWD(2022) 85 final}

Резюме
Оценка на въздействието на инициативата, насочена към предоставяне на повече възможности на потребителите да участват в екологичния преход
А. Необходимост от действия
В какво се изразява проблемът и защо той се разглежда на равнище ЕС?
Тази оценка на въздействието показва, че потребителите: - не разполагат с достатъчно надеждна информация относно устойчивостта на продуктите (екологични характеристики, експлоатационен срок, възможности за поправка) - са изправени пред заблуждаващи търговски практики (преждевременно излизане от употреба, заблуждаващи твърдения за екологосъобразност от страна на организациите, липса на прозрачност и надеждност на маркировката за устойчивост и цифровите информационни инструменти). Тези практики са в противоречие с целта на Европейския зелен пакт, а именно преминаване към по-екологосъобразна икономика и общество — т.нар. екологичен преход. Тези проблеми поставят в неблагоприятно положение: потребителите, като ги карат да избират неоптимални продукти, намаляват доверието им в наличната понастоящем информация за околната среда и не им позволяват да допринасят активно за екологичния преход. предприятията, които предлагат наистина устойчиви продукти в сравнение с тези, които не предлагат такива. Някои предприятия също така рискуват да се сблъскат с ненужно високи разходи за съответствие, когато държавите от ЕС започнат да въвеждат различни национални решения на установените по-горе проблеми. Не на последно място, понастоящем не се обръща достатъчно внимание на въздействието на неустойчивите форми на потребление върху околната среда. В оценката се идентифицират два основни фактора: пазарна неефективност, дължаща се на недостатъчни икономически стимули за дружествата да предоставят информация относно устойчивостта на продуктите или да прекратят установените практики - недостатъчно адаптирани правила на ЕС, което пречи на националните органи да се справят ефективно с установените от тях проблеми.
Какво следва да бъде постигнато?
Инициативата има за цел: - да се гарантира гладкото функциониране на единния пазар на ЕС в полза както на потребителите, така и на търговците - да се изтъкне ролята на потреблението за постигането на целите на ЕС в областта на климата и за опазването на околната среда. По отношение на търсенето инициативата следва да постави потребителите в по-благоприятно положение, да повиши доверието им и да им даде повече възможности да участват активно в екологичния преход. По отношение на предлагането инициативата има за цел да гарантира еднакви условия на конкуренция и правна сигурност за дружествата. Конкретните цели са: - да се позволи на потребителите да вземат информирани решения при покупка (насърчаване на устойчивото потребление),

- да се премахнат заблуждаващите практики, които отклоняват потребителите от избора на устойчиви форми на потребление, - да се осигури по-добро и последователно прилагане на правилата на ЕС.
Каква е добавената стойност от действия на равнище ЕС (субсидиарност)? Защитата на потребителите попада в обхвата на общата компетентност (т.нар. споделена компетентност) на правителствата на държавите от ЕС и на ЕС, така че ЕС има правомощия да предприема действия, ако е необходимо. Целта на инициативата е да се решат проблеми, които са широко разпространени и имат едни и същи първопричини в целия ЕС. Тъй като държавите от ЕС едностранно разработват специфично законодателство за справяне с проблемите, действията в целия ЕС чрез тази инициатива ще намалят правната разпокъсаност на единния пазар и последиците по отношение на пречките пред трансграничната търговия и различните равнища на защита на потребителите. Не на последно място, изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда не спират на националните граници. Неустойчивото потребление в една държава може да засегне и други държави. Ето защо комбинираните действия на равнище ЕС биха могли да предложат по-ефективно решение на проблема за ЕС като цяло.
Б. Решения
Какви са различните варианти за постигане на целите? Има ли предпочитан вариант или не? Ако няма такъв, каква е причината? В оценката се установяват редица предпочитани варианти на политиката, които биха гарантирали, че тази инициатива е съгласувана с други инициативи, които са в процес на подготовка (инициативата „Твърдения за екологосъобразност“ и инициативата „Устойчиви продукти“). Следните предпочитани варианти са самостоятелни и в няколко случая предвиждат общи правила, които другите две инициативи ще допълнят успешно: - Предоставяне на информация за наличието (или отсъствието) на търговска гаранция за трайност, предоставена от производителя и за периода от време, през който се предоставят безплатни актуализации на софтуера; - Предоставяне на рейтинг на възможностите за поправка или друга подходяща информация за поправките, когато е приложима/налична; - Забрана на някои практики, свързани с преждевременното излизане от употреба; - Осигуряване на правила за гарантиране на точността на твърденията за екологосъобразност, включително чрез забрана на определени практики за заблуждаващи твърдения за екологосъобразност, - Осигуряване на правила за гарантиране на прозрачността и надеждността на маркировката за устойчивост и инструментите за информиране за устойчивостта. <i>По какъв начин?</i> - Варианти 1 и 2 ще бъдат постигнати чрез целенасочени изменения на Директивата за правата на потребителите (Директива 2011/83/ЕС). - Варианти 3, 4 и 5 ще бъдат постигнати чрез целенасочени изменения на Директивата за нелоялните търговски практики (Директива 2005/29/ЕО). <i>Кои продукти?</i> - Вариант 1 се отнася до всички стоки, с изключение на актуализациите на софтуера, които се отнасят само до определени стоки. Освен това беше решено, че търговците следва да предоставят информация относно липсата на гаранция за трайност от производителя само за консумиращите

енергия стоки.

- За вариант 2 не е определен продуктов обхват (мярката ще се прилага винаги когато се изисква въпросната информация да бъде предоставена съгласно приложимото право).
- По аналогичен начин за варианти 3, 4 и 5 не е определен продуктов обхват, тъй като тези мерки ще се прилагат за определени търговски практики, независимо от продукта.

Какви са позициите на различните заинтересовани страни? Кой подкрепя отделните варианти?

Сдруженията на потребители като цяло подкрепят предпочитаните варианти на политиката. По отношение на варианти 1, 3 и 4 те биха предпочели по-амбициозни мерки от предложените.

Стопанските асоциации считат варианти 1 и 4 за ефективни, но също така посочват умерените разходи, до които те биха довели. Налице е известна съпротива от тяхна страна по отношение на вариант 3 поради предполагаемите високи разходи. Те обаче са групата на заинтересованите страни, която е най-вероятно да счита вариант 5 за ефективен.

Националните органи като цяло подкрепят различните избрани варианти, и особено варианти 3, 4 и 5, тъй като те биха улеснили работата им по правоприлагането.

В. Въздействие на предпочитания вариант

Каква е ползата от предпочетените варианти?

Потребители — като цяло те ще извлекат значителна полза.

Те ще могат да **вземат по-добри решения** благодарение на:

- по-добрата наличност и по-голямата надеждност на информацията в търговските обекти относно наличието и продължителността на търговска гаранция за трайност, предоставена от производителя, и периода от време, през който се предоставят безплатни актуализации на софтуера
- наличието на рейтинг на възможностите за поправка или друга подходяща информация за поправките
- действия за справяне със заблуждаващите твърдения за екологосъобразност, преждевременното излизане от употреба и използването на маркировка за устойчивост и цифрови информационни инструменти, които не са прозрачни или надеждни.

Техните **права също ще бъдат защитени** по-добре:

- те ще могат по-лесно да виждат кои продукти имат удължена търговска гаранция за трайност, предоставена от производителя, и да избират такива продукти, ако те отговарят на техните нужди.
- те ще бъдат подведени по-рядко от фалшиви твърдения за екологосъобразност и ненадеждни/непрозрачни маркировки за устойчивост и цифрови информационни инструменти.
- продуктите, които купуват, няма да се развалят по-рано от очакваното.

Околна среда

Потребителите ще бъдат по-склонни да избират продукти, които са устойчиви (произведени с по-слабо въздействие върху околната среда, с по-дълъг очакван експлоатационен срок и възможност за по-чести поправки, отколкото сега).

Дружества

Ще има по-малко потенциални пречки пред трансграничната търговия, причинени от едностранни мерки, въведени от отделни държави от ЕС. По-специално варианти 3, 4 и 5 ще доведат до еднакви условия на

конкуренция, тъй като имат за цел да премахнат нелоялните практики, използвани от някои участници на пазара.

Какви са разходите, свързани с предпочитаните варианти?

За предприятията ще възникнат допълнителни разходи, свързани с предоставянето на информация относно търговските гаранции за трайност, периодите на безплатна актуализация на софтуера и поправките.

Тези разходи обаче следва да бъдат ограничени и — въпреки че е вероятно да бъдат прехвърлени върху потребителите — не се очаква да окажат отрицателно въздействие върху търсенето, особено като се има предвид, че потребителите ще бъдат много по-склонни да плащат за продукти, които имат по-дълъг експлоатационен срок или са по-лесни за поправка.

Справянето със заблуждаващите твърдения за екологосъобразност и преждевременното излизане от употреба също ще доведе до допълнителни разходи, но най-вече за дружествата, които понастоящем прибягват до тези практики. Останалите дружества всъщност ще имат полза от еднаквите условия на конкуренция, тъй като подобни практики ще бъдат премахнати.

Осигуряването на правила за гарантиране на прозрачността и надеждността на маркировката за устойчивост и инструментите за информирание за устойчивостта ще доведе до увеличаване на разходите за организациите, които ги управляват. Тези разходи вероятно ще бъдат прехвърлени на предприятията, които кандидатстват за такава маркировка, но те могат също така да решат да кандидатстват за по-ограничен брой маркировки в бъдеще.

Националните органи ще понесат разходи, свързани с прилагането на новите задължения. Според други мнения обаче по-ясните правила относно заблуждаващите твърдения за екологосъобразност и преждевременното излизане от употреба могат всъщност да доведат до икономии за тях, като се имат предвид трудностите и ресурсите, необходими за прилагането на настоящите правила.

Следва също така да се отбележи, че съчетаването на различните варианти следва да доведе до известни икономии от мащаба по отношение на разходите за правоприлагане и разходите за предприятия (напр. разходи за запознаване с новите мерки и вътрешни инспекции).

Какво е въздействието върху МСП и конкурентоспособността?

В съответствие със съществуващото законодателство на ЕС за защита на потребителите не се предвиждат изключения за малките, средните или микропредприятията, тъй като това би било в противоречие с общата цел на правилата за защита на потребителите. Това би било в противоречие и с интересите на МСП, тъй като потребителите ще имат по-ниско равнище на защита и следователно по-малко доверие, когато купуват от тях.

Следователно МСП ще понесат горепосочените разходи. Въпреки това те ще имат полза от по-справедливите практики на пазара, водещи до еднакви условия на конкуренция, както и от намаляването на пречките пред трансграничната търговия, като се избягва потенциалното разминаване между различни решения, прилагани от различните държави.

Ще има ли значително въздействие върху националните бюджети и администрации?

Националните администрации ще понесат допълнителни разходи, свързани с прилагането на новите правила, въпреки че варианти 4 и 5 всъщност могат да доведат до икономии, а комбинирането на избраните варианти може да доведе до известни икономии от мащаба.

Избраните варианти се основават и на подобренията, създадени от неотдашните законодателни промени

в областта на правоприлагането.
Ще има ли други значителни последици?
Не са установени други значителни въздействия, включително върху държавите извън ЕС. Вариантите бяха оценени и от гледна точка на тяхната съгласуваност с други законодателни актове и свързани с тях инициативи, които са в процес на подготовка, и този аспект беше внимателно разгледан при избора на предпочитаните варианти. Всички избрани варианти са разработени така, че да допълват съществуващото законодателство и да улесняват прилагането му.
Пропорционалност?
Както бе посочено по-горе, установихме редица предпочитани варианти на политиката, гарантиращи, че настоящата инициатива е в съответствие с инициативите за твърдения за екологосъобразност и устойчиви продукти, които са в процес на подготовка. Избраните варианти се считат за пропорционални с оглед на настоящите вреди за потребителите, очакваното повишаване на благосъстоянието на потребителите, разходите, които ще бъдат направени от предприятията и администрациите, и очакваните положителни въздействия върху обществото чрез намаляване на емисиите на CO₂ и други въздействия върху околната среда. Вариантите, пораждащи много високи разходи за бизнеса, не бяха избрани или бяха отхвърлени на ранен етап.
Г. Последващи действия
Кога ще се извърши преглед на политиката?
В допълнение към редовния мониторинг предлагаме да се докладва за това колко добре функционира инициативата 3 години след нейното изпълнение.